

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 297 af 28. Juni 1920 om en Udligningskasse for de sønderjydske Landsdele.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 173).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Finansministeren (N. Neergaard): Det vil vides, at den heromhandlede Lov var den af alle de sønderjydske Love, som det kostede flest Anstrengelser at komme til Ende med, fordi Anskuelserne skilte sig i saa høj Grad fra hinanden indenfor det sønderjydske Udvalg, og det var kun med Nød og neppe, man naaede til det Kompromis, som betegnes ved Loven af 28. Juni 1920. Imidlertid har vi nu Loven, og der maa da administreres efter den. Det Forvaltningsraad, som har været nedsat, har haft et meget stort og brydsomt Arbejde med at gennemgaa det store Antal af Ansøgninger — deres Tal vil, naar alt er kommet med, løbe op til ca. 23 000. — Foreløbig har Forvaltningsraadet væsentligt maattet indskrænke sig til at træffe Bestemmelser med Hensyn til saadanne Krav, som ligger indenfor den Erstatningspligt, Loven paalægger. Vi har i denne Lov „skal“er og „kan“er, der er visse Tilfælde, hvor der *skal* ydes en Erstatning efter ganske bestemte Normer, der er andre Dele af Formuer, som ikke *skal* erstattes, men hvor Forvaltningsraadet *kan* erstatte, forsaavidt Midlerne tillader det og efter en af Forvaltningsraadet fastsat Takst, for hvilken der ganske vist angives visse ledende Principper i Loven, men som Forvaltningsraadet dog til syvende og sidst har Raadighed over.

Forvaltningsraadet har ganske naturligt først maatte behandle „skal“erne. Disse omfatter først og fremmest Formuer, som var paa indtil 10 000 Reichsmark 1. Januar 1914, og Formuer, som samme Dag var paa indtil 15 000 Reichsmark, og i øvrigt de pligtige Erstatningsydelser for Livrenter, Pensioner og deslige, som omhandles i en anden af Lovens Paragraffer. Her har man altsaa afgjort de Krav, som er fremsatte, og naturligvis afgjort dem i Henhold til Loven, saaledes at Reichsmark er omregnede efter Forholdet 9 Reichsmark lig 8 Kr. for de første 5 000 Mark og efter Forholdet 1 Reichsmark lig 45 Øre for de næste 5 000 Mark, alt selvfølgelig med Fradrag af Formue pr. 1. Januar 1920, omregnet efter Kurs 7¼. Det var jo en for de vedkommende heldig Dato, idet Kursen var saa langt nede

som 7¼. Hertil er medgaaet noget over 20 Mill. Kr. Det har saaledes vist sig, at der indenfor den Ramme, som Loven fastsætter, nemlig 350 Kr. pr. Indbygger, var meget betydelige Beløb tilbage, som Forvaltningsraadet kunde disponere over. Forvaltningsraadet er da gaaet videre og har kunnet træffe Dispositioner med Hensyn til, hvad der overstiger 10 000 Reichsmark, hvilke har været ikke saa lidt mere liberale, end man forudsatte, da Loven blev behandlet i det sønderjydske Udvalg. Omregningen foregaa for de første 5 000 Mark til Pari, derefter til 45 ikke blot for de næste 5 000, men for de næste 20 000 Mark. Her er det Punkt, hvor Afgørelsen er saa væsentlig gunstigere for Rentenyderne, end man havde tænkt ved Lovens Givelse. Da forudsatte man nærmest, at Taksten 45 vilde komme til at gælde for de næste 5 000, og at Omregningen for de følgende 15 000, som nu gaar ind under samme Takst, vilde ske efter en nedadstigende Række, 40, 35, 30 o. s. v. Det er altsaa et stort Resultat, der her er naaet for de smaa Kapitalister. Ligeledes vil Forvaltningsraadet kunne imødekomme forskellige af de andre Erstatningskrav, som kun kan imødekømmes, forsaavidt der er Midler dertil — det er alle de Krav, som omhandles i Lovens §§ 8 og 9; jeg skal ikke gennemgaa dem her, da denne Lov jo forlængst er kendt af det høje Ting.

Tilbage staar et Spørgsmaal, som ogsaa var meget brændende indenfor det sønderjydske Udvalg, nemlig Spørgsmaalet om de smaa Kapitalrenter, altsaa vedrørende de Personer, der udelukkende eller ganske overvejende er henviste til at leve af Renterne af deres Kapital. De er vedblivende meget slet stillede, saa slet, at det var særdeles paakrævet, at der skete en Forandring i deres Stilling. Det er en saadan Forbedring, der her er stillet Forslag om. Hovedbestemmelsen i Lovforslaget er, at Renteregulering kan ydes for et Markbeløb svarende til 4 pCt. af den paagældende Markformue den 1. Januar 1914, i al Almindelighed dog kun af den Del af Formuen, der maatte være anbragt i Sparekasse- og Bankindsud, Obligationer, Værdipapirer og lignende, altsaa i løs Formue, idet man gaar ud fra, at den Formue, der er fast anbragt i Jord og Bygninger, vil faa sin Part af den forøgede Indtægt gennem Virksomhed af forskellig Art, som Tidsforholdene har banet Vej for. Til det saaledes udfundne Markbeløb ydes et livsvarigt aarligt Tilskud efter de samme Regler, som gælder for Omreguleringen af